

***EGYSZERŰSÍTETT
ELŐZETES RÉGÉSZETI DOKUMENTÁCIÓ***

***„SZUHAKÁLLÓ, KÖZCÉLÚHÁLÓZATRA CSATLAKOZÓ NAPERŐMŰ
LÉTESÍTÉSE II. ÜTEM”***

az

ASTROSZELES KFT.

megrendelésére
készítette:

A

VÁRKAPITÁNYSÁG
NONPROFIT ZRT.

2020

1. AZ ELŐZETES RÉGÉSZETI DOKUMENTÁCIÓ TÁRGYA, ELKÉSZÍTÉSÉNEK CÉLJA, KÉSZÍTŐI

1.1. Az előzetes régészeti dokumentáció (ERD) tárgya: Szuhakálló, közcélú hálózatra csatlakozó naperómű létesítése II. ütem

1.2. A tervezett változtatás helyszíne: A jelenlegi tervváltozat (IV.) alapján Szuhakálló 017, 051/10, 051/11, 051/25, 058/3, 058/5, 058/13, 058/14, 066/18 helyrajzi számokon. A tervezett naperómű két, egymással lazán kapcsolódó tömbben a településtől délnyugatra található Vince-rét dőlőben és Pusztatemplom-dűlőben kerülnek kialakításra.

1.3. Az ERD megrendelője: ASTROSZELES Kft.

1.4. Az ERD megrendelésének célja: Építésügyi engedélyezési eljárás

1.5. Készítette: Várkapitányság Integrált Területfejlesztési Központ Nonprofit Zrt.

1.6. Az ERD elkészítése során a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény (továbbiakban: Kötv.) és a Kormány, a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018. (IV. 9.) Kormányrendeletének (továbbiakban: Korm. R.) előírásait alkalmaztuk.

1.7. A Korm. R. 38. § (1) bekezdése alapján az ERD próbafeltárás elvégzése nélkül, egyszerűsített ERD-ként készült.

1.8. A projekt a 184/2020. (V. 6.) Kormányrendelet értelmében *nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházásként* valósul meg.

2. RÉGÉSZETI ÉRTÉKVIZSGÁLAT, LELŐHELY-DIAGNOSZTIKAI VIZSGÁLATOK

2.1. Adattári, szakirodalmi, térképészeti adatgyűjtés

A tervezett beruházás helyszíne a Borsod-Abaúj-Zemplén megyében, a Kazincbarcikai Járásban található Szuhakálló község külterületén valósul meg.

A beruházás területe Szuhakálló belterületétől délre esik. Északról a Sajókazát Mucsonnyal összekötő út Szuhakálló elkerülő szakasza, keletről a Kazincbarcika – Rudabánya vasútvonal, délről szántók, illetve a Sajó ártere, míg nyugatról mély fekvésű területek – két horgásztóval – határolják. Jelenleg mezőgazdasági művelésű területek, amelyek a község felé folyamatosan emelkedő térszínen találhatóak. Az említett területből kiemelkedik egy plató, a Pusztatemplom-dűlő, amelyet ép csak érint a beruházás.

A közhiteles lelőhely-nyilvántartás, a múzeumi adattári, szakirodalmi, térképészeti kutatások során, a tervezett beruházás által érintett területen nem, míg annak 250 méter széles övezetében egy ismert (nyilvántartott) régészeti lelőhelyhez kapcsolódó adatot gyűjtöttünk.

Adatgyűjtés során a fejlesztési területen és pufferzónájában azonosított régészeti lelőhelyek:

Név:	Nyilv.t. szám:	Típusa:	Kora:	A lh.-en végzett tevékenység			Érintettsége
				éve	típusa	vezetője	
Szuhakálló – Puszta-templom	nyilvántartásba vétel alatt	felszíni telepnyom	késő Árpád-kor, kora középkor	2020	terep-bejárás	Lukács József	beruházás területén
				2020	geofizikai felmérés	Mesterházy Gábor	
Szuhakálló – Puszta-templomtól K-re	nyilvántartásba vétel alatt	felszíni telepnyom	őskor, római császárkor	2020	terep-bejárás	Lukács József	beruházás területén
Szuhakálló – Középkori templomrom	nyilvántartásba és védelembe vétel alatt	felszíni telepnyom, templom, temető, mészegető és tégláégető kemence	késő Árpád-kor, kora középkor	2020	terep-bejárás	Lukács József	puffer-zónában
				2020	geofizikai felmérés és talajradar	Stibrányi Máté	
Múcsony – Bikarét	61992	felszíni telepnyom	újkőkör, rézkör	2008	régészeti felügyelet	Szörényi Gábor András	puffer-zónában

A tervezett erőmű I. tervei alapján 2020. április 23-án Aranyos Annamária, Gere Gábor, Kalli András, Lukács József, Pintye Gábor a Várkapitányság Nonprofit Zrt. és Kalli-Tutkovics Eszter a Rétköz Múzeum munkatársai végeztek terepbejárást.

A bejáráskor még 54 ha-os nagyságú területen tervezett naperómű a határrész nyugati oldalán egy nagy tömbben helyezkedik el, amelyből a 051/11 helyrajzi számon egy keskeny nyúlvány tartott keleti irányban.

A bejárás időpontjában a terület nagy részét őszi gabona fedte. Ezek között néhány parcellán friss vetés, vagy parlagterület volt, ezeket tudták vizsgálat alá venni.

A bejárást az elkerülő úttól délre, az őszigabonával fedett 051/11 helyrajzi számtól északra eső 051/10 és 051/25 szántóterületen kezdték meg. Egy É-DNY irányú dűlőúttól keletnek haladva, egymástól 15-20 m távolságot tartva.

Már a tábla közepétől lehetett gyűjteni őskori és római császárkori kerámiát, amely fokozatosan kelet felé sűrűsödést mutatott, egészen az elkerülő út és a vasút keresztezéséig. A terület keleti végén egy ÉK-DNy irányú dombhát található, amelyet mind az út, mind a vasút vág. A leletanyag a bejárás során a beruházással érintett 051/11 helyrajzi számtól délre is megfigyelhető volt. A fentiek alapján a keleti oldalán intenzív, nyugati irányban fokozatosan

eltűnő **nyilvántartásba vétel alatt álló Szuhakálló – Pusztatemplomtól K-re** néven regisztrálták.

A lelőhelytől nyugati irányban haladva a nagyobb, egybefüggő naperómű táblából a déli harmadban található 058/5 helyrajzi számon lehetett terepet járni. Továbbá a beruházás által délről és nyugatról körbevett Pusztatemplom-dűlő (063/2 helyrajzi számú ingatlan) középső sávjában volt egy parlagon hagyott parcella. Mindkét utóbbi ingatlanon nagy mennyiségű késő Árpád-kori és kora középkori kerámiát találtunk. A faluhelyet **nyilvántartásba vétel alatt álló Szuhakálló – Pusztatemplom-dűlő** néven vették fel.

A Sajó árterébe belógó háromszög alakú platón található Árpád-, és középkori faluhely déli részén, egy K-Ny-i dűlőúttól közvetlenül északra kisebb mennyiségű kőanyagra találtak a 063/2 helyrajzi számú, parlagon hagyott területen. A kövek között találtak faragott példányokat is. A kövek – mészkő/gránit, dacit/radiolit – között némi embercsont is előkerült, továbbá az Árpád-kori faluhely leletanyaga is e körül a pont körül sűrűsödött. A megfigyelések alapján itt egy Árpád-kori és / vagy középkori templom alapfalait rejti a föld, amely a terület elnevezését is adta. Az elkülönítés végett a kövekkel jellemezhető terület körül pontokat vettünk fel, és **nyilvántartásba vétel alatt álló lelőhelyként, Szuhakálló – Középkori templomrom** néven vették fel.

A lelőhelydiagnosztikai csoporttal konzultálva a területen a geofizikai felmérésre és talajradaros mérésre is sor került, 2020. május 12-én, Mesterházy Gábor régész vezetésével. A vizsgálat a Szuhakálló, középkori templomrom teljes, míg Szuhakálló, Pusztatemplom lelőhely kis részét érintette.

A geofizikai felmérést JAVAD Triumph-1-es bázis – rover párban működő RTK segítségével végeztük, amely centiméteres vízszintes pontosságú térbeli adatot szolgáltatott. A terepi munka során összesen **5.878 m²** terület felmérését végeztük el magnetométeres kutatási módszerrel, illetve **900 m²** terület felmérését végezték el földradaros módszerrel.

A célzott magnetométeres felmérés eredményeképpen nagy számban jelentkeznek recens jellegű anomáliák.

Régészeti szempontból kiemelkedő a terepbejárás során feltételezett középkor templom alaprajzának egyértelmű azonosítása a vizsgált terület nyugati oldalán. E mellett további épített örökségi elemekre (téglaégető/mészégető) utaló jelenségek azonosíthatóak a templomtól K-re. A templom körüli zónában számos biztosan és feltételezhetően régészeti jelenségre utaló anomália mutatható ki.

A földradaros felmérés 0-20 cm közötti mélységi szelvénye főként a talajművelés nyomait azonosította. A -20-40 cm-es mélységben már feltűnik a templom kontúrja, ami a -30-60 cm-es mélységben körvonalazható a legjobban. A téglalap alakú hajó mellett egy jelentkező négyzetes vagy íves szentély északi oldalán két sekrestyehelyiség azonosítható, melyek közül a nyugatabbi a további mélységekben nem azonosítható. A további mélységi szelvényeken csak a középkori templom azonosított falszakaszai láthatóak, melyek 90-120 cm mélységig követhetőek.

A geofizikai kutatás során, mind a magnetométeres, mind a földradaros felmérés során egyértelműen azonosíthatóvá vált a középkori templom és annak alaprajza. A drónnal végzett felmérés egyúttal azt is azonosította, hogy a középkori templom egy K-Ny-i irányú alacsony kiemelkedésen található.

A bejárást követően derült ki, hogy az erőmű területét drasztikusan, kb. 1/3-val megnövelték, amire két – egymástól alig eltérő – tervet dolgoztak ki.

A tervezett új területeket részben a bejárást során vizsgálták, részben a vegetációs ciklus miatt már fedettek. Ezért nem ismételték meg az új részeken a terepbejárást.

A vizsgált területet az T.1.1.1. – T.1.1.5. sz. térképmellékleteken ábrázoltuk. A térinformatikai állományok a digitális melléklet „*Térinformatika*” mappájában érhetők el.

2.2. Az értékvizsgálat eredményének összefoglalása

A Szuhakálló, közcélú hálózatra csatlakozó naperőmű létesítése II. ütem beruházás módosított területével – a megrendelés értelmében – adatgyűjtésre került sor. Az adatgyűjtés során felhasználtuk a 2020. július 08-i keltezésű Előzetes Régészeti Dokumentációt és annak eredményeit.

A 2020. április 23-án végzett terepbejárást során lokalizált templomos hely hitelesítése végett kerül sor 2020. május 12-én kis felületű geofizikai és talajradaros felmérésre. A vizsgálatok alapján a beruházási terület északi harmada érintett különböző korszakokból származó régészeti lelőhelyekkel. A települési szint a megfigyelések alapján az mBF 132 m, vagy annál magasabb térszín. Az mBF 132 térszín alatti rész már a Sajó árteréhez tartozhatott, így időszakos elöntésekkel kellett itt számolni. Az elvégzett vizsgálatok kiemelkedő eredménye Szuhakálló középkori templomrom azonosítása. A templom, a körülötte található cinterem (középkori temető), a templom építéséhez kapcsolódó téglaegető kemence és mészégető föld alatt található részei jó állapotban vészték át az eltelt évszázadokat. Ezért a lelőhelyet védelembe

helyezésre javasoljuk. A Szuhaálló középkori templomrom lelőhely lehatárolt területét a beruházás, a jelenlegi tervállomány alapján nem érinti.

Továbbá le lehetett határolni a templom körüli Árpád-, és középkori falu területét is – Szuhaálló – Pusztatemplom lelőhely –, amely igen intenzív megtelepedés nyomait mutatja. Azt az előkerült leletanyag alapján nem lehet eldönteni, hogy Szuhaálló középkori előzménye került-e elő, vagy az okleveles adatokból ismert Kacola falu helyét sikerült-e azonosítani. Ennek eldöntése tudományos feldolgozást igényel, amely túlmutat jelen tanulmány keretein. Továbbá a fenti két – egymással szorosan összefüggő – lelőhelytől keletre került elő a Szuhaálló – Pusztatemplomtól keletre őskori és római császárkori települést rejtő lelőhelye. Utóbbi nagy valószínűséggel a vasúttól nyugatra, a beruházás pufferzónájában található 61992 Múcsony – Bika-rét neolit és rézkori lelőhely folytatása, amelyet a vasút építése során eszközölt bevágás során sikerült csak utólag „elválasztani” egymástól.

Mindegyik lelőhely, illetve azok intenzív része a környezetéből – azaz a Sajó korábbi árteréből – jól kiemelkedő háton található, és eléri Szuhaálló település jelenlegi belterületét.

A régészeti értékvizsgálat során azonosított régészeti lelőhelyek:

Név:	Nyilvántartási szám:	Adatszerzés módja:	Pozíciója:
<i>Szuhaálló, középkori templomrom</i>	<i>Nyilvántartásba vétel alatt</i>	<i>adatgyűjtés</i>	<i>Puffer zónában</i>
<i>Szuhaálló, Pusztatemplom</i>	<i>Nyilvántartásba vétel alatt</i>	<i>adatgyűjtés</i>	<i>Érintett</i>
<i>Szuhaálló, Pusztatemplomtól keletre</i>	<i>Nyilvántartásba vétel alatt</i>	<i>adatgyűjtés</i>	<i>Érintett.</i>
<i>Múcsony – Bika-rét</i>	<i>61992</i>	<i>adatgyűjtés</i>	<i>Puffer zónában</i>

Az azonosított, illetve vizsgált régészeti lelőhelyek ismert kiterjedését a T_1_2_1 sz. térképmellékleten ábrázoltuk, a térinformatikai állományok a digitális melléklet „Terinformatika” mappájában érhetők el.

3. FELTÁRÁSI PROJEKTTERV

3.1. A változtatási szándékok ismertetése

Megrendelő a vizsgált területen napelemes erőmű és kapcsolódó kiegészítő elemek kialakítását tervezi jelenleg. A jelenlegi tervváltozat (IV.) alapján Szuhaálló 017, 051/10, 051/11, 051/25,

058/3, 058/5, 058/13, 058/14, 066/18 helyrajzi számokon, összesen 67,1527 ha a beruházási terület.

A Megrendelőtől csupán annyi információ érkezett, miszerint a napelemes erőmű tartószerkezeteken elhelyezett napelemek, kapcsolódó inverterek, továbbá transzformátorok lesznek létesítve. A panelek, a transzformátorok és a központi inverterek pontos helyéről a tervezés jelenlegi szakaszában a Megrendelő nem tudott pontos információkkal szolgálni. Az erőmű területén létesítendő elektromos vezeték rendszer tervezése egy későbbi fázisban történik meg, így a kábelárkok leendő helyeiről nem tudott adatot szolgáltatni. A Megrendelőtől csupán annyi információ érkezett, miszerint a kábelárkokat 1,2 méteres mélységben és 0,8 méteres szélességben tervezik kialakítani. Az alapozási terveket illetően a Megrendelőtől csupán annyi információ érkezett, miszerint az erőművek cölöpöző technikával fognak készülni jellemzően IPE gerendákkal, amelyek cölöpözői mélysége 1,5-2 méter lesz.

3.2. Örökségvédelmi hatáselemzés, örökségvédelmi hatáscsökkentő javaslatok

A régészeti értékvizsgálatot – a terület nagy részét fedő őszi gabona, kukorica miatt – nem tudtuk a teljes földmunkával érintett területen elvégezni, ezért a Feltárási projekttervben javasolt megoldások csak a beruházás reprezentatív módon vizsgálható részterületeire érvényesek. A vizsgálható területet a T_1_2_2. sz. térképmellékleten árbáztuk.

A megrendelő által átadott műszaki adatok és a régészeti értékvizsgálat eredményei alapján megállapítható, hogy a tervezett beruházás földmunkái érintik a **Szuhakálló, Pusztatemplom és Szuhakálló, Pusztatemplomtól keletre, nyilvántartásba vétel alatt álló régészeti lelőhelyeket**. A Kötv. 22. § (1) bekezdés értelmében, *a lelőhely földmunkával érintett részén megelőző régészeti feltárást kell végezni*.

A hatáselemzés eredményeként megállapítható, hogy a tervezett földmunkák, a legnagyobb érintettséget figyelembe véve **83.439 m²** felületen érintik a nyilvántartásba vétel alatt álló **Szuhakálló, Pusztatemplom régészeti lelőhelyet**, amely egy Árpád-, és középkori intenzív faluhelyet takar.

Továbbá a tervezett földmunkák, a legnagyobb érintettséget figyelembe véve **53.814 m²** felületen érintik a nyilvántartásba vétel alatt álló **Szuhakálló, Pusztatemplomtól keletre régészeti lelőhelyet**, amely egy őskori és római császárkori településhelyet takar.

A földmunkák által érintett régészeti lelőhelyek:

Lelőhely neve:	Nyilvántartási száma:	Jellege:	Kora:	Földmunkával érintett területe a jelenlegi terv alapján.
Szuhakálló, Pusztatemplom	nyilvántartásba vétel alatt	település	Árpád-kor, középkor	83.439 m ²
Szuhakálló, Pusztatemplomtól keletre	nyilvántartásba vétel alatt	település	őskor, római császárkor	53.714 m ²

Az elvégzett régészeti értékvizsgálat eredményei alapján, a Kötv. 22. § (3) bekezdés ca) és d) pontjainak figyelembevételével **a megelőző feltárás javasolt módszere: teljes felületű feltárás**, amit lelőhely(ek) földmunkával érintett részén kell elvégezni.

A teljes felületű feltárást legalább az engedélyezési vagy kiviteli terv szerinti földmunkával érintett mélységig kell elvégezni, a földmunkával érintett mélység szintjén lévő régészeti leletek és emlékek egészét fel kell tární (Kötv. 23. § (1) bekezdés). Az elvégzett vizsgálatok alapján az érintett területen 1-2 régészeti kultúrréteg előkerülése várható.

Teljes felületű feltárással érintett terület a Szuhakálló, Pusztatemplom és a Szuhakálló, Pusztatemplom lelőhelyeken belül a 80 cm széles árkaival, kapcsolódó inverterekkel, továbbá transzformátorok alapozásával érintett részei. A kábelárkokat 1,2 m mélységbe ássák be, amivel átvágják a 0,2-1,2 m mélységben található régészeti jelenségeket. (Lásd: talajradaros felmérés.) Tervek hiányában a feltárás pontos területe nem lehatárolható.

A műszaki leírás és tervdokumentáció alapján megállapítható, hogy a kábelárkok területén kívül a földmunkák összesen **137.253 m² méter nagyságban érintik az azonosított régészeti lelőhelyeket**. Ezért a Kötv. 22. § (3) bekezdés aa) pontjának figyelembevételével **a megelőző feltárás javasolt módszere: régészeti megfigyelés**.

A gépi és kézi földmunkát a régész irányítása mellett kell végezni (Korm. R. 36. § (2) bekezdés), olyan munkagéppel (gumikerekes forgókotró, iszapoló vagy rézsűző kanállal), amely alkalmas a régészeti jelenségek jelentkezési szintjén a régészeti tükörfelület kialakítására. Amennyiben a földmunkák elérik a régészeti jelenségek jelentkezési szintjét, a megfelelő régészeti tükörfelület kialakításának érdekében kézi földmunkavégzésre is szükség lehet (vö.: Kötv. 7. § 31. pont).

Amennyiben a régészeti megfigyelés mellett végzett földmunkák során régészeti lelőhely kerül elő, a jelenségeket a megfigyelés keretében ki kell bontani és megfelelően dokumentálni kell (Korm. R. 35. § (1) bekezdés).

A megelőző feltárás javasolt módszere lelőhelyenként:

Lelőhely neve:	Nyilvántartási száma:	Megelőző feltárás javasolt módszere:
Szuhakálló, Pusztatemplom	nyilvántartásba vétel alatt	teljes felületű feltárás, régészeti megfigyelés
Szuhakálló, Pusztatemplomtól keletre	nyilvántartásba vétel alatt	teljes felületű feltárás, régészeti megfigyelés

A Kötv. 23/E. § (5) bekezdése szerint: nagyberuházás megvalósítása esetén **a kivitelezés földmunkái régészeti megfigyelés mellett végezhetőek, ennek megfelelően az egyéb feltárási módszerekkel fel nem tárt területen régészeti megfigyelést kell biztosítani** (Korm. R. 43. § (3) bekezdés).

Amennyiben a régészeti megfigyelés mellett végzett földmunkák során régészeti lelőhely, jelenség kerül elő, a fentebb leírtaknak megfelelően kell eljárni, a Kötv. 23/E. (7) bekezdés, a Korm. R. 35. § (1) bekezdés, illetve a Korm. R. 45. § előírásai szerint.

Amennyiben a régészeti megfigyelés mellett végzett földmunkák során régészeti lelőhely kerül elő, a jelenségeket ki kell bontani és megfelelően dokumentálni kell. A Korm. R. 35. § (1) bekezdés szerint, ha a régészeti megfigyelés során régészeti bontómunka válik szükségessé a régészeti bontómunkát – legalább a beruházási földmunkával érintett mélységig – és az elsődleges leletfeldolgozást a régészeti megfigyelés keretében kell elvégezni.

A Korm. R. 45. § szerint, ha a nagyberuházás régészeti megfigyelése során előkerült régészeti lelőhely vagy lelet a kivitelezés hátráltatása nélkül régészeti bontómunka keretében nem tárható fel, a régészeti megfigyelést végző intézmény haladéktalanul értesíti a hatóságot. A hatóság a szükséges intézkedésekről a bejelentés kézhezvételétől számított öt napon belül dönt.

A Korm. R. 46. § (1-3) bekezdései alapján, ha a megelőző feltárás vagy a régészeti megfigyelés során eredeti összefüggéseiben megmaradt régészeti emlék kerül elő, a feltárást végző intézmény három napon belül köteles bejelenteni a hatóságnak, valamint megelőző feltárás esetén értesíteni a beruházót. A bejelentett régészeti emlék elkerüléséről vagy helyszíni megtartásáról és kezeléséről, valamint a szükséges állagmegőrző intézkedésekről a hatóság húsz napon belül dönt. Ha a régészeti emlék megelőző feltárás során került elő, és a hatóság határozata alapján azt a helyszínen kell megőrizni, a beruházás során a műszaki tervezésnek és a kivitelezésnek tekintettel kell lennie az emlék megőrzésére. Ebben az esetben a feltárást végző intézmény köteles a feltárás terepi munkáinak befejezését követő tizenöt napon belül a régészeti emlékről adatot szolgáltatni a beruházónak. Az adatszolgáltatás részeként rajzi dokumentáción

egyértelműen fel kell tüntetni a bontható és a helyszínen – eredeti helyükön – megőrzendő régészeti emlékeket.

3.3. A javasolt örökségvédelmi intézkedések költségkulációja

3.3.1. Megelőző feltárások tervezett költsége

A megelőző feltárás költségkalkulációja a tervezett földmunkák és a feltárandó régészeti lelőhelyek paraméterei (elsősorban az érintett terület nagysága) valamint a Korm. R. 8. számú mellékletében meghatározott maximált hatósági egységárak alapján készült.

Lelőhely neve	Megelőző feltárás módszere	Maximált hatósági egységár* (nettó)	Feltárandó terület	Kalkulált nettó keretösszeg
Szuhaikálló, Pusztaemplom	teljes felületű feltárás	3 150 Ft/m ²	tervek hiányában pontosan nem meghatározható	a tervezés jelenlegi fázisában nem kalkulálható
	régészeti megfigyelés	8 000 Ft/óra, de min. 36.000 Ft/nap	-	földmunkák időigényének függvényében
	régészeti megfigyelés keretében végzett bontómunka	3 150 Ft/m ²	az előkerülő jelenségek függvényében	a tervezés jelenlegi fázisában nem kalkulálható
Szuhaikálló, Pusztaemplomtól keletre	teljes felületű feltárás	3 150 Ft/m ²	tervek hiányában pontosan nem meghatározható	a tervezés jelenlegi fázisában nem kalkulálható
	régészeti megfigyelés	8 000 Ft/óra, de min. 36.000 Ft/nap	-	földmunkák időigényének függvényében
	régészeti megfigyelés keretében végzett bontómunka	3 150 Ft/m ²	az előkerülő jelenségek függvényében	a tervezés jelenlegi fázisában nem kalkulálható
Összesen:			nem kalkulálható m²	nem kalkulálható

* Korm. R. 8. mellékletében meghatározott hatósági egységárak szerint.

A megelőző feltárás költségei magukba foglalják a régészeti feltárás terepi munkavégzésén túl – beleértve a feltárás munkafeltételei (dúcolás, melegedő és öltözőhelyiség, wc) biztosítását is – a jogszabályban meghatározott tartalmú dokumentálás és az elsődleges leletfeldolgozás költségeit (Kötv. 22. § (9) bekezdés), azonban nem tartalmazzák a régészeti földmunka (vö.: Kötv. 7. § 31. pont) költségeit. A régészeti feltáráshoz kapcsolódó régészeti földmunka megvalósításáról a beruházó köteles gondoskodni. Ha a beruházó nem tudja biztosítani a földmunkát, akkor a feltárást végző intézmény – a közbeszerzésekről szóló törvény szerint – gondoskodik a régészeti feladatellátáshoz kapcsolódó földmunka elvégzéséről a beruházó költségén (Kötv. 23. § (2) bekezdés). A régészeti földmunkát a feltárás vezetőjének

irányításával, régészeti megfigyelés mellett kell végezni, melynek költsége a területen elvégzett megelőző feltárás költségének része (Korm. R. 36. § (2) bekezdés), így erre a tevékenységre külön költség nem számolható el.

A megelőző feltárás pénzügyi elszámolása utólagosan történik, a valós teljesítés (feltárt terület mérete, rétegszámok) alapján (vö.: Kötv. 23/F. § (10) bekezdés). A feltárási projekttervben meghatározott egységáron az 5 méter raszterben határolt területen régészetileg pozitív területek számolhatók el. A negatív területek feltárásáért külön költség nem számolható el. A feltárási projekttervben meghatározott egységáron a 10 méter sugarú poligonnal határolt régészetileg pozitív területek számolhatók el. A negatív területek feltárásáért külön költség nem számolható el.

A Kötv. 23/F. § (11) bekezdése szerint a feltárássra jogosult intézmény a teljes felületű feltárás és az elfedés régészeti előkészítésének összköltségei 10 százalékanak erejéig tartalékot képezhet az esetleges régészeti többletköltségekre. A tartalék a beruházó és a feltárást végző intézmény közötti megállapodás alapján használható fel.

3.3.2. Teljes felületű feltárás költségkerete

A Kötv. 23/F. § (9) bekezdése szerint: A teljes felületű feltárás költségei nem haladhatják meg a beruházás teljes bekerülési költségének 1 százalékat, kivéve, ha a beruházó ennél magasabb összeg megfizetését vállalja. Az összeg tartalmazza a teljes felületű feltárás terepi munkavégzésén túl (beleértve a feltárás munkafeltételei biztosítását is) a jogszabályban meghatározott tartalmú dokumentálás és az elsődleges leletfeldolgozás, valamint a végleges leletbefogadás költségeit. Nem tartalmazza a jogszabályban meghatározottak szerint feltárássra alkalmas napon kívüli régészeti feltárás végzéséhez a beruházó által kötelezően biztosítandó szükséges technikai felszerelés biztosításának költségét.

A nagyberuházáshoz kapcsolódó régészeti feltárással összefüggő rendelkezések alkalmazásában – tekintet nélkül a nagyberuházás szakaszolására – a beruházás teljes bekerülési költsége a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 47-51. §-ában meghatározott tételek tervezett összege. (Kötv. 23/F. § (4) bekezdés)

A beruházó nyilatkozata alapján, jelen projekt esetében a beruházás teljes bekerülési költségének 1 százaléka: 69.460.000 Ft

Amennyiben a maximált hatósági egységárak alapján a teljes felületű feltárás becsült feltárási költsége és a törvény által előírt költségkorlát között jelentős különbség van, a beruházónak és

a feladatellátásra kijelölt intézmény számára javasoljuk, olyan kompromisszumos megoldás keresését, amely biztosítja régészeti emlékek megfelelő szakmai színvonalon történő feltárását.

A Kötv. 23/E. § (8) bekezdése szerint: „Ha a nagyberuházás esetén végzett régészeti feladatellátás idő- és költséghatára a teljes felületű feltárást nem teszi lehetővé, és a beruházó nyilatkozata alapján az elfedés műszakilag megvalósítható, a lelőhely jogszabályban meghatározott módon elfedhető. A nyilvántartott régészeti lelőhely elfedése a lelőhely fizikai állapotromlását nem eredményezheti.” A Kötv. 23/E. § (8) bekezdése szerint: „Ha a beruházó nyilatkozata alapján az elfedés műszakilag nem valósítható meg, akkor a régészeti megfigyelés keretében régészeti bontómunkát kell végezni.”

3.3.3. A régészeti megfigyelés költsége

A nagyberuházások esetén az ismert régészeti lelőhelyek területén kívül végzett földmunka régészeti megfigyelésének elszámolása óradíjas rendszerben történik, a valós teljesítés – azaz a megfigyelt földmunkák időtartama – alapján.

A régészeti megfigyelés maximált hatásági egységára 8 000 Ft/óra (nettó), de min. 36.000 Ft/nap.

Régészeti jelenségek előkerülése esetén, a Korm. R. 8. melléklete szerinti **régészeti bontómunka elszámolásának maximált hatásági egységára: 3 150 Ft/m² (nettó).**

3.3.4. A régészeti költségek összesen

Megelőző feltárás (teljes felületű) nettó költsége	Nem kalkulálható
Megelőző feltárás (régészeti megfigyelés) nettó költsége	Nem kalkulálható
A régészeti lelőhelyeken kívül végzett földmunkák régészeti megfigyelésének nettó költsége	A tervezés jelenlegi szakaszában nem kalkulálható
Régészeti megfigyelés keretében végzett bontómunka költsége	Nem kalkulálható
Összesen	A tervezés jelenlegi szakaszában nem kalkulálható

3.4. A megelőző feltárás időkerete

A Kötv. 23/F. § (3) bekezdése szerint: „teljes felületű feltárás esetén a feltárás időtartama a feltárás céljára a beruházótól a földmunkával érintett munkaterületnek vagy régészeti területi szakasznak régészeti munkavégzésre alkalmas állapotban, állapottrögztítő jegyzőkönyvvel történő átvételétől számított legfeljebb 30 – régészeti feltárás elvégzésére jogszabályban

meghatározottak szerint alkalmas – nap. A beruházó és a feltárássra jogosult intézmény ennél hosszabb időtartamban is megállapodhat. A teljes felületű feltáráshoz kapcsolódó gépi földmunka időtartama a teljes felületű feltárás időtartamába nem számít bele.

Régészeti megfigyelést a kivitelezés földmunkáinak időtartamára kell biztosítani.

3.5. A régészeti feladatellátásra kijelölt intézmény megjelölése

A beruházás a 184/2020. (V. 6.) Kormányrendelet értelmében **nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházásként** valósul meg, ezért a **jogszabályban kijelölt örökségvédelmi szerv (Várkapitányság Integrált Területfejlesztési Központ Nonprofit Zrt.)** gondoskodik a teljes felületű feltárás és a régészeti megfigyelés ellátásáról.

Nyíregyháza, 2020. szeptember 22.

Lukács József

régész

VÁRKAPITÁNYSÁG INTEGRÁLT
TERÜLETFEJLESZTÉSI KÖZPONT
NONPROFIT ZRT.
RÉGÉSZETI SZOLGÁLTATÁSI IRODA

TÉRKÉPMELLÉKLETEK

768000

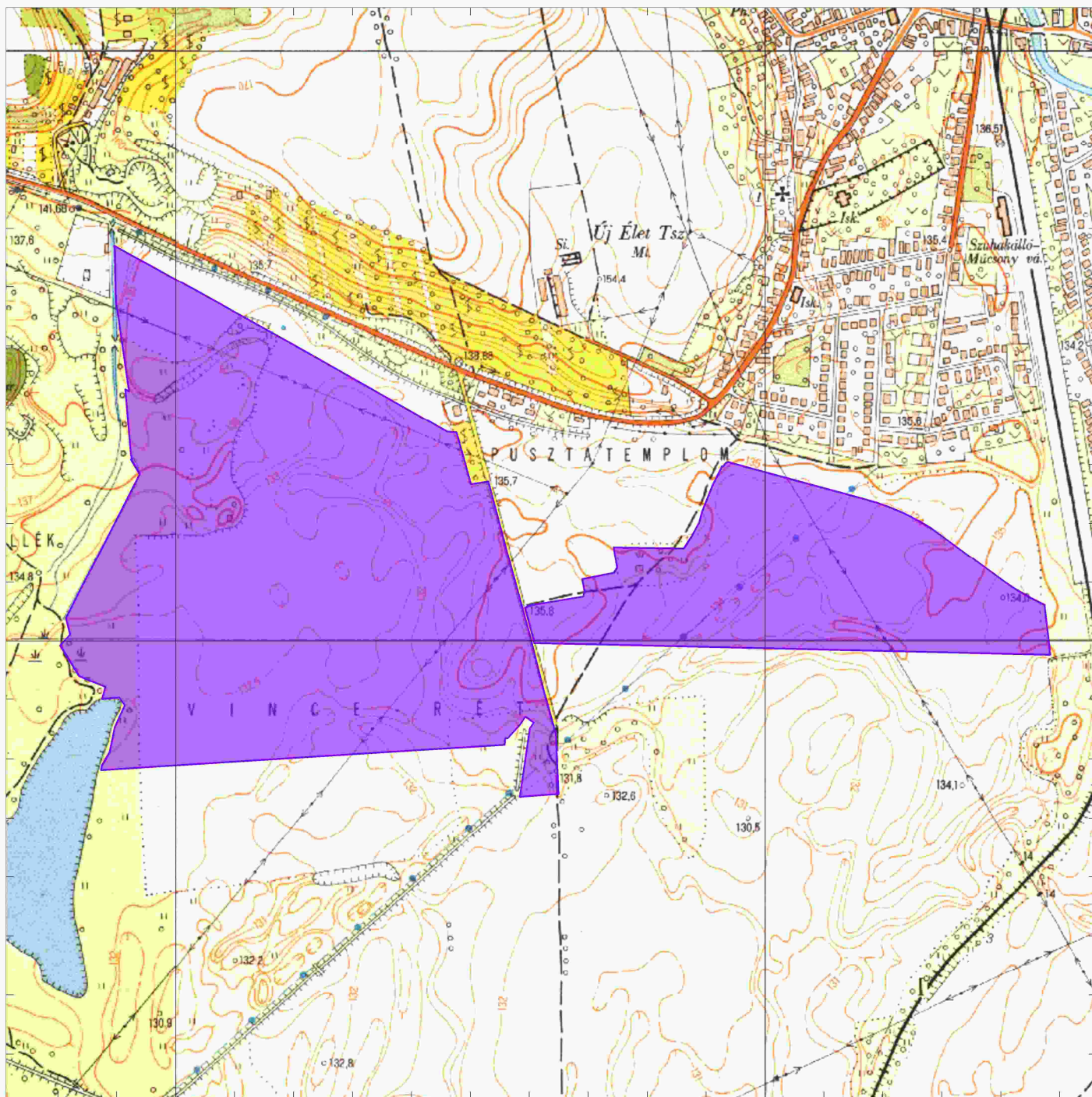
769000

328000

328000

327000

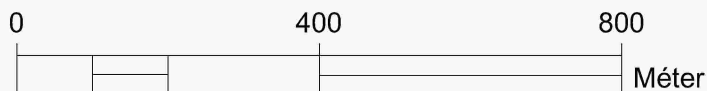
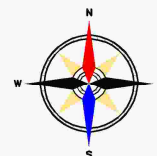
327000

768000

769000

TOPOGRÁFIAI TÉRKÉP

A beruházás területe

<div> <div> </div> <div> VÁRKAPITÁNYSÁG <small>UDVARHELYI KÖZSÉG</small> </div> </div>		Várkapitányság Integrált Területfejlesztési Központ Nonprofit Zrt.	
A felmérést végezte:		Várkapitányság NZRT.	
Lépték:		M= 1:10000	
Térképlap száma:		97-442,98-331	
Vetületi rendszer:		Egységes Országos Vetület	
Magassági alapszint:		Balti alapszint	
Geodézia és térinformatika:		Várkapitányság NZRT.	
Beruházó:		ASTROSZELES Kft.	Rajz készítésének dátuma: 2020. augusztus
			Oldalszám: T 1.1.1

767000

768000

769000

770000

329000

329000

328000

328000

327000

327000

326000

326000

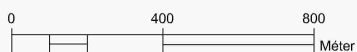
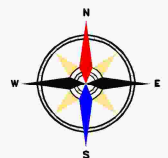
767000

768000

769000

770000

TOPOGRÁFIAI TÉRKÉP

- A beruházás területe
- A beruházás 250 m-es övezete
- Nyilvántartott régészeti lelőhely

<div><div>VÁRKAPITÁNYSÁG LEŐKÖZVÉNY</div></div> <div>Várkapitányság Integrált Területfejlesztési Központ Nonprofit Zrt.</div>	
A feltárást végezte: Várkapitányság NZRT.	
Lépték: M= 1:20000	<div>402820</div> <div>Szuhakálló, közcélú hálózatra csatlakozó naperőmű létesítése II. ütem</div>
Térkép lap száma: 97-442,98-331	
Vétületi rendszer: Egységes Országos Vétület	
Magassági alapszint: Balti alapszint	
Geodézia és térinformatika: Várkapitányság NZRT.	
Beruházó: ASTROSZELES Kft.	Rajz készítésének dátuma: 2020. augusztus
	Oldalszám: T 1.1.2

768000

769000

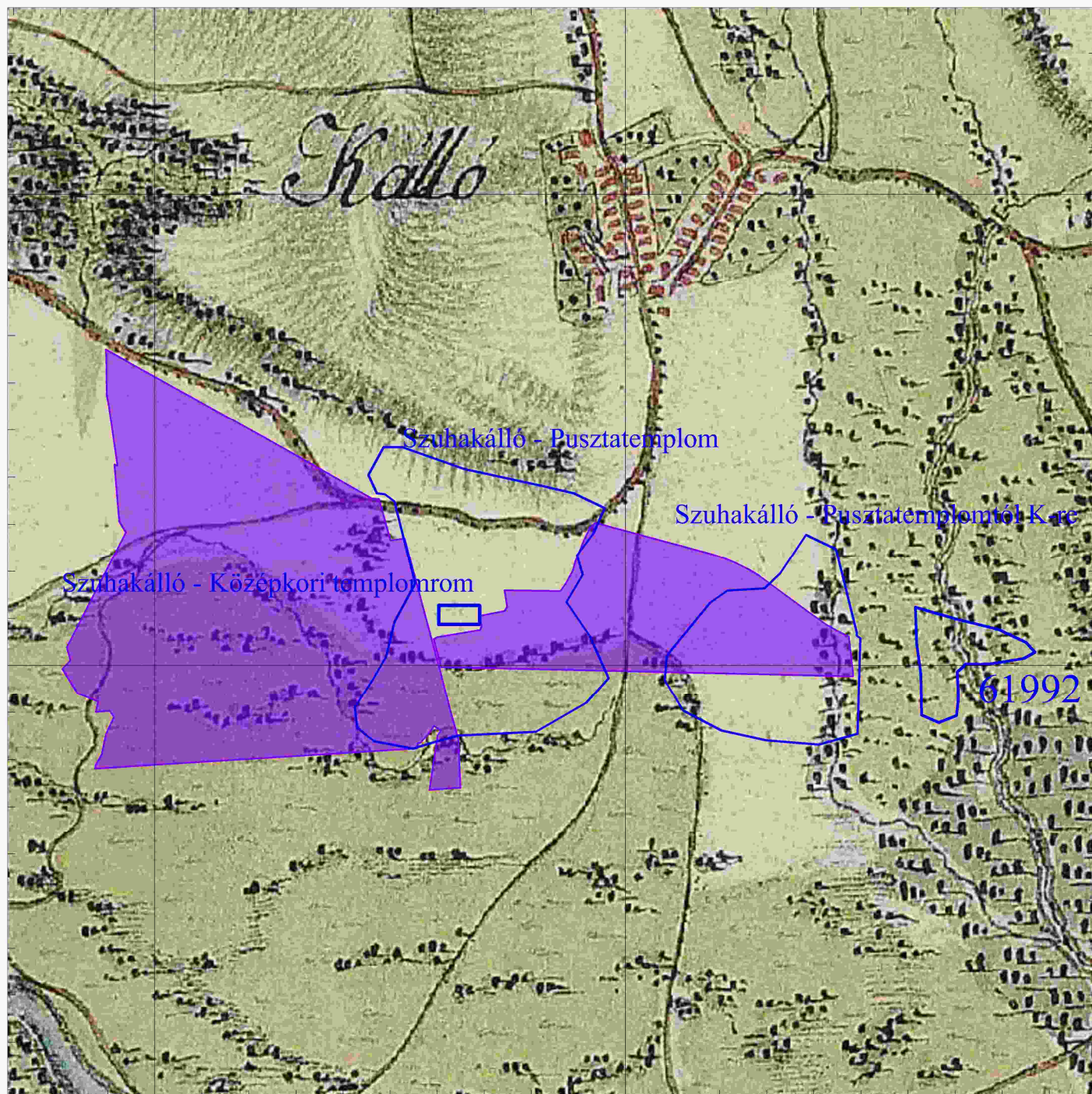
770000

328000

328000

327000

327000

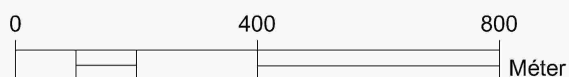
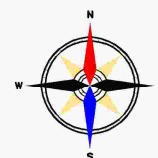

768000

769000

770000

I. KATONAI FELMÉRÉS

	A beruházás területe
	Nyilvántartott régészeti lelőhely

		Várkapitányság Integrált Területfejlesztési Központ Nonprofit Zrt.	
A felmérést végezte:		Várkapitányság NZRT.	
Lépték:	M= 1:12500	<p>402820</p> <p>Szuhakálló, közcélú hálózatra csatlakozó naperőmű létesítése II. ütem</p>	
Térképlap száma:	I. Katonai Felmérés: 20/11		
Vetületi rendszer:	Egységes Országos Vetület		
Magassági alapszint:	Balti alapszint		
Geodézia és térinformatika:	Várkapitányság NZRT.	Beruházó:	ASTROSZELES Kft.
		Rajz készítésének dátuma:	2020. augusztus
		Oldalszám:	T 1.1.3

768000

769000

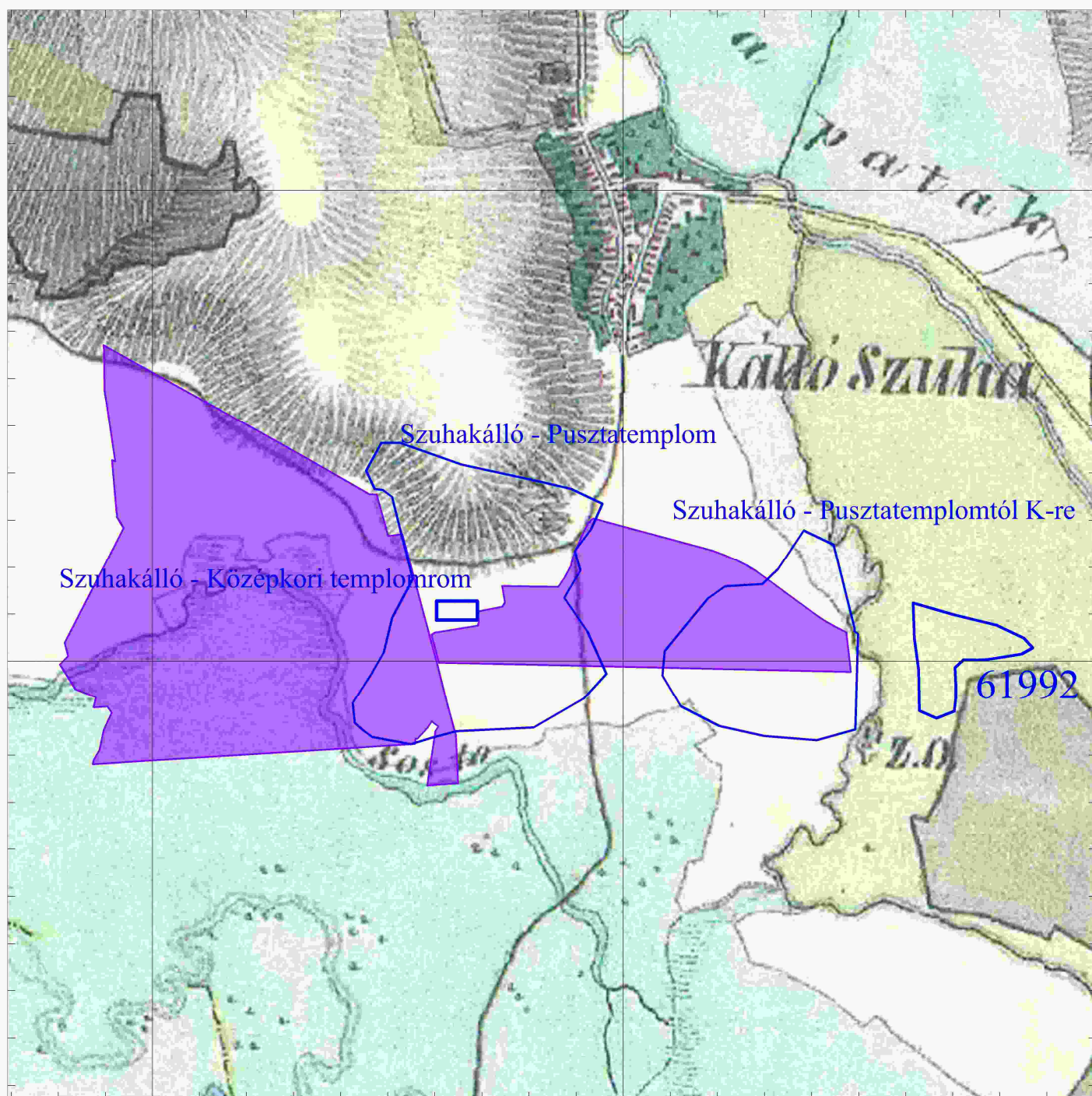
770000

327000

328000

327000

328000

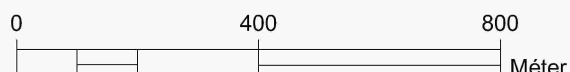
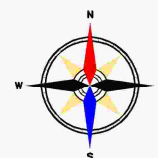

768000

769000

770000

II. KATONAI FELMÉRÉS

	A beruházás területe
	Nyilvántartott régészeti lelőhely

	Várkapitányság Integrált Területfejlesztési Központ Nonprofit Zrt.	
A felmérést végezte:	Várkapitányság NZRT.	
Lépték:	M= 1:12500	402820 Szuhakálló, közcélú hálózatra csatlakozó naperőmű létesítése II. ütem
Térképlap száma:	II. Katonai Felmérés	
Vetületi rendszer:	Egységes Országos Vetület	
Magassági alapszint:	Balti alapszint	
Geodézia és térinformatika:	Várkapitányság NZRT.	Beruházó:
		ASTROSZELES Kft.
		Rajz készítésének dátuma:
		2020. augusztus
		Oldalszám:
		T 1.1.4

768000

769000

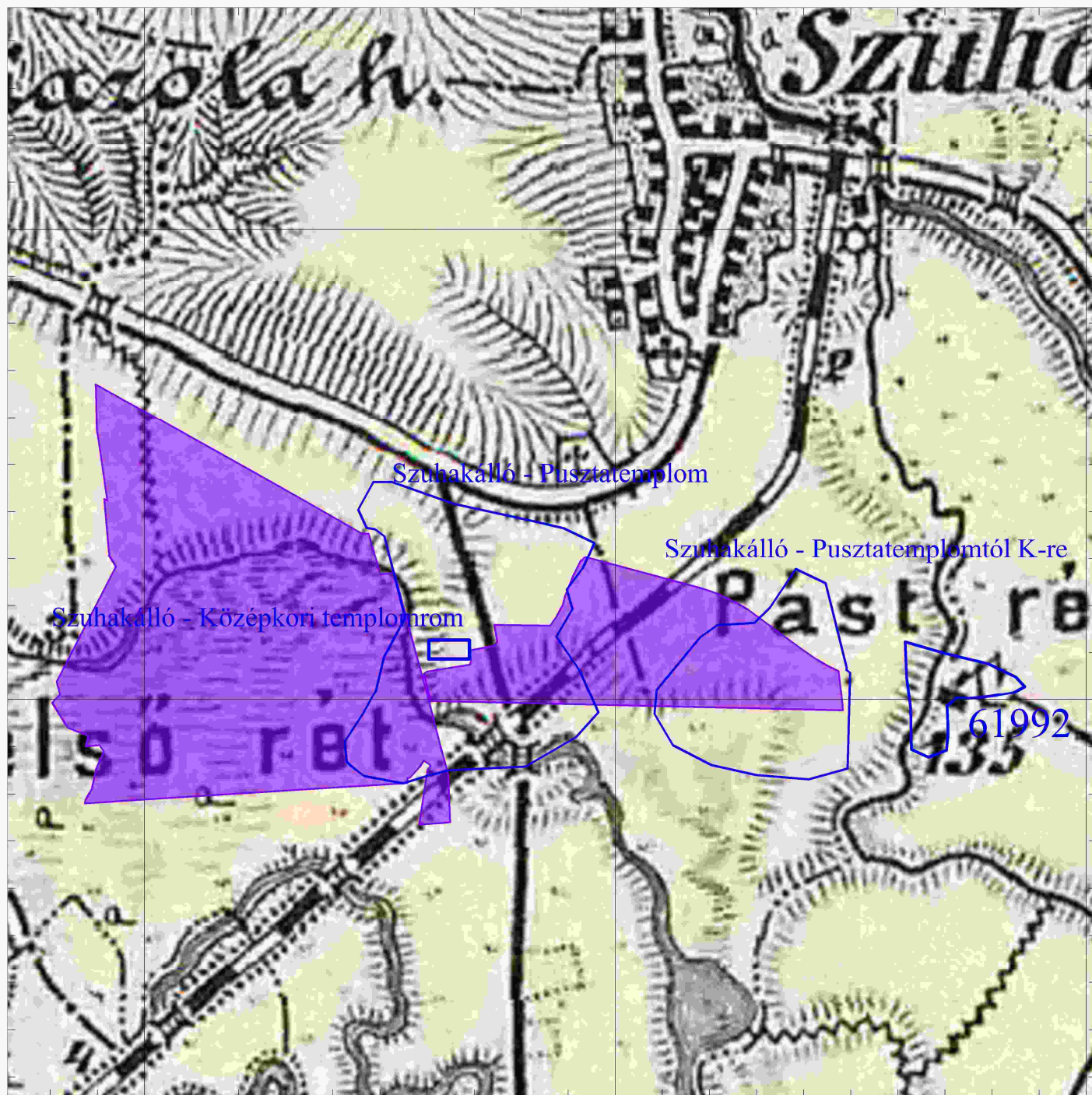
770000

328000

328000

327000

327000

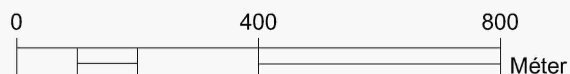
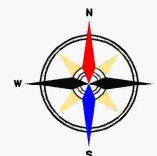

768000

769000

770000

III. KATONAI FELMÉRÉS

	A beruházás területe
	Nyilvántartott régészeti lelőhely

		Várkapitányság Integrált Területfejlesztési Központ Nonprofit Zrt.	
A felmérést végezte:		Várkapitányság NZRT.	
Lépték:	M= 1:12500	<p>402820</p> <p>Szuhakálló, közcélú hálózatra csatlakozó naperőmű létesítése II. ütem</p>	
Térképlap száma:	III. Katonai Felmérés		
Vetületi rendszer:	Egységes Országos Vetület		
Magassági alapszint:	Balti alapszint		
Geodézia és térinformatika:	Várkapitányság NZRT.	Beruházó:	ASTROSZELES Kft.
		Rajz készítésének dátuma:	2020. augusztus
		Oldalszám:	T 1.1.5